

บทที่ 2 วิธีการดำเนินงาน

การประเมินคุณภาพการศึกษาของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ปีการศึกษา 2555 ได้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน (NT) ดังนี้

ขั้นเตรียมการจัดสอบ

การพัฒนาเพื่อให้คุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีประสิทธิภาพ ในปีการศึกษา 2555 ส่งผลถึงตัวผู้เรียน และเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน และการกำกับดูแลแนวทางการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้เป็นไปตามจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการพัฒนาผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต้องอ่านออกเขียนได้ คิดเลขได้และคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลอย่างเป็นรูปธรรม และดำเนินการประเมินผู้เรียนด้านความสามารถพื้นฐานเบื้องต้นสำคัญที่ใช้ในการเรียนรู้ของนักเรียน 3 ด้าน คือ ความสามารถด้านภาษา (Literacy) ความสามารถด้านคำนวณ (Numeracy) และความสามารถด้านเชิงเหตุผล (Reasoning ability) ผลการประเมินที่ได้จะเป็นข้อมูลสำคัญที่สะท้อนคุณภาพการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่จำเป็นต้องมีข้อมูลผลการเรียนรู้ เพื่อปรับปรุง/พัฒนาและการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน และเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย และการวางแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา และระดับเขตพื้นที่การศึกษา ข้าพเจ้าซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบได้ดำเนินการนำผลงานไปใช้เพื่อวางแผนพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. จัดทำสารสนเทศผลการประเมินในภาพรวมของเขตพื้นที่การศึกษาเปรียบเทียบกับระดับประเทศ
2. วิเคราะห์ผลจากการประเมิน ผลภาพรวมเปรียบเทียบกับผลภาพรวมระดับประเทศ วิเคราะห์ผลภาพรวมของแต่ละโรงเรียน และภาพรวมของเขตพื้นที่การศึกษา
3. กำหนดแนวทางในการส่งเสริม ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
4. เสนอแผนงานและขออนุมัติโครงการประเมินคุณภาพนักเรียน ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1
5. แต่งตั้งคณะทำงานกำหนดรายละเอียดแนวในการส่งเสริม ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา กำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1
6. ดำเนินการพัฒนาครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกโรงเรียนโดยใช้เทคนิคการนิเทศแบบพาทำ พาคู่มือวิเคราะห์ผลการประเมินระดับโรงเรียนและผลการประเมินนักเรียนรายบุคคล

7. ดำเนินการจัดทำเป็นแผนการยกระดับคุณภาพการศึกษาในทุกกระดับ ตั้งแต่ตัวผู้เรียน รายบุคคล สภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน สภาพปัญหาและความต้องการ บริบทในการบริหารจัดการ การกำกับดูแลการจัดการเรียนการสอนของเขตพื้นที่การศึกษาโดยมีจุดเน้นในแต่ละระดับดังนี้

1) ผู้เรียนรายบุคคล ให้โรงเรียนวิเคราะห์ผลรายบุคคลของนักเรียน ที่สะท้อนถึงความสามารถของผู้เรียนในความสามารถแต่ละด้าน และแจ้งให้นักเรียนทราบถึงจุดเด่น-ด้อย ที่ต้องเร่งพัฒนา และปรับปรุง เป็นรายบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุง และพัฒนาตนได้อย่างถูกต้องทิศทาง

2) โรงเรียนวิเคราะห์ผลภาพรวม เปรียบเทียบกับผลภาพรวมระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อทราบถึงจุดที่ต้องเร่งดำเนินการพัฒนา ปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนของตน จัดทำเป็นแผนยกระดับ กำหนดเป้าหมายในการพัฒนา

3) เขตพื้นที่การศึกษาวិเคราะห์ผลภาพรวมของแต่ละโรงเรียน และภาพรวมของเขตพื้นที่การศึกษา ได้แนวทางในการส่งเสริม ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา กำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

8. ดำเนินการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้กับครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ในรายมาตรฐานและตัวชี้วัดที่เป็นจุดด้อย

9. นำชุดฝึกอบรมครู เรื่อง การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิด มาเป็นแนวทางในการพัฒนาครู

10. ให้ครูนำตัวอย่างข้อทดสอบ NT ในปีที่ผ่านมา พาคครูฝึกวิเคราะห์ข้อทดสอบว่า สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดใด แล้วปรับปรุงโจทย์หรือข้อทดสอบจากแบบปรนัย มาเป็นแบบทดสอบแบบปลายเปิดที่ให้นักเรียนสามารถคิดหาคำตอบได้หลากหลาย โดยให้ครูจัดทำแนวการตอบ พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์วัดและการประเมินทุกข้อ

11. กำหนดเป็นแผนพัฒนาของเขตพื้นที่ให้ครูนำแนวทางนี้ไปพัฒนานักเรียนเป็นประจำ และต่อเนื่อง

12. ประชุมชี้แจงแผนพัฒนายกระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน กับผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาพิเศษและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน

ขั้นตอนดำเนินการสอบ

การประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานเที่ยงตรง เชื่อถือได้ และสอดคล้องกับแนวดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา 2554

การประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษา ปีที่ 3 ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกับเขตพื้นที่ การศึกษา กำหนด มาตรการที่จะกำกับ และ ดำเนินการจัดสอบอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรม มีความน่าเชื่อถือ เขตพื้นที่ การศึกษาได้แบ่งภาระรับผิดชอบออกเป็น ศูนย์ ประสานการสอบ ซึ่งแบ่งเป็นศูนย์ตามอำเภอต่างๆ ในเขตพื้นที่การศึกษาในแต่ละอำเภอ เป็น ผู้รับผิดชอบดูแล บริหารจัดการศูนย์ประสานการสอน ในอำเภอ ที่ตนรับผิดชอบ ดำเนินการดังนี้

1. จัดทำและขออนุมัติโครงการประเมินคุณภาพนักเรียน ปีการศึกษา 2555 จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ประสานการสอบเครือข่ายกลุ่มโรงเรียน จำนวน 18 กลุ่ม โดยมีรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา (Area Based) และเป็นประธานศูนย์ ประธานกลุ่มโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน ศึกษาานิเทศก์ ครู/อาจารย์ หรือบุคลากรทางการศึกษา ตามจำนวนที่สมควรเป็นกรรมการ ทำหน้าที่รับผิดชอบประสานงาน อำนวยกรรับ - ส่งข้อสอบ และเอกสารประกอบระหว่างคณะกรรมการ ฯ จากเขตพื้นที่การศึกษา กับสนามสอบรวมทั้งดูแล กำกับ ติดตาม ให้ข้อเสนอแนะ แก้ปัญหาในการจัดสอบแต่ละสนามสอบให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และบันทึกรายงานผลการจัดสอบของศูนย์ ฯ ให้แก่ประธานกรรมการดำเนินงานประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป

2. แต่งตั้งสนามสอบ และกรรมการสนามสอบ ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นประธานสนามสอบ ครู/อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ตามจำนวนสมควร เป็นกรรมการกลาง โดยกรรมการกลางทำหน้าที่รับ - ส่งข้อสอบ และเอกสารประกอบ จากศูนย์ประสานการสอบ ตรวจสอบ ความถูกต้องของจำนวนเครื่องมือที่ได้รับ ความเรียบร้อยการปิดผนึกของข้อสอบไม่มีร่องรอยการเปิด ส่งต่อ ให้กับกรรมการกำกับห้องสอบ ส่วนกรรมการกำกับห้องสอบ ทำหน้าที่ดำเนินการจัดสอบตามแนวปฏิบัติการจัดสอบ และกำกับการสอบตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการปฏิบัติของผู้กำกับการสอบอย่างเคร่งครัด หากเกิดปัญหาในขั้นตอนใด ให้แจ้งประธานสนามสอบเพื่อตัดสินใจแก้ปัญหาในทันที และสนามสอบรายงานการดำเนินงานจัดสอบให้กับประธานศูนย์ประสานการสอบ ต่อไป

3. แต่งตั้งกรรมการกำกับห้องสอบ ให้แต่งตั้งกรรมการกำกับห้องสอบสลับโรงเรียน/สนามสอบ 2 คน ต่อ 1 ห้องสอบ ทำหน้าที่ดำเนินการจัดสอบตามแนวปฏิบัติการจัดสอบในคู่มือ ฯ และกำกับการสอบตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการปฏิบัติของผู้กำกับการสอบอย่างเคร่งครัด โดยรับของเครื่องมือจากกรรมการกลาง ตรวจสอบจำนวน และความเรียบร้อยของของเครื่องมืออีกครั้ง ก่อนที่จะเรียกตัวแทนนักเรียนที่เข้าสอบเป็นพยานร่วมเปิดซอง และลงลายมือชื่อ จึงดำเนินการสอบตามตารางสอบ (วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2556) เก็บรวบรวมกระดาษคำตอบที่สอบเสร็จ ตรวจนับจำนวน ความเรียบร้อยของการกรอกรหัส บรรจุใส่ซอง ส่งให้กรรมการกลางตรวจสอบจำนวนให้ถูกต้องอีกครั้งก่อนปิดผนึก พร้อมลงชื่อกำกับเพื่อรวบรวมส่งให้ศูนย์ประสานการสอบ ต่อไป

4. รับแบบทดสอบกระดาษคำตอบและเอกสารประกอบ โดยส่งข้อมูลนักเรียนจำแนก รายชั้น และรายโรงเรียน จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำกับการรักษาแบบทดสอบซึ่งเป็นการลับของทางราชการ โดยแบบทดสอบดังกล่าวมีลักษณะเป็นแบบเพื่อประเมินความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในด้านภาษา(Literacy) ด้านคำนวณ (Numeracy) และด้านเหตุผล (Reasoning ability) ซึ่งเครื่องมือมีลักษณะ ดังนี้

ความสามารถด้านภาษา(Literacy)

ความสามารถด้านภาษา (Literacy) หมายถึง ความสามารถในการอ่าน เพื่อรู้ เข้าใจ วิเคราะห์ สรุปสาระสำคัญ ประเมินสิ่งที่อ่านจากสื่อประเภทต่างๆ รู้จักเลือกอ่านตามวัตถุประสงค์ นำไปใช้ใน

ชีวิตประจำวันและการอยู่ร่วมกันในสังคม ใช้การอ่านเพื่อการศึกษาตลอดชีวิต และสื่อสารเป็นภาษาเขียนได้
ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาและอย่างสร้างสรรค์

คำสำคัญ(Key characteristics)

1. **ความสามารถในการอ่าน** หมายถึง พฤติกรรมการรู้ ความเข้าใจ การสรุปสาระสำคัญ การวิเคราะห์ และการประเมินได้
2. **รู้** หมายถึง ความสามารถบอกความหมาย เรื่องราว ข้อเท็จจริง และเหตุการณ์ต่างๆ
3. **เข้าใจ** หมายถึง ความสามารถในการแปลความ ตีความ ขยายความ และสรุปอ้างอิง
4. **สรุปสาระสำคัญ** หมายถึง ความสามารถในการสรุปใจความสำคัญของเนื้อเรื่องได้อย่างสั้น ๆ กระชับ และครอบคลุม
5. **วิเคราะห์** หมายถึงความสามารถในการแยกแยะเรื่องราว ข้อเท็จจริง เหตุผล ข้อคิดเห็น คุณค่า และส่วนประกอบอื่น ๆ
6. **ประเมิน** หมายถึง ความสามารถในการตัดสินความถูกต้อง ความชัดเจน ความเหมาะสม คุณค่า ตามเกณฑ์ที่กำหนด
7. **สื่อประเภทต่างๆ** หมายถึง สิ่งที่น่าเสนอเรื่องราวและข้อมูลต่างๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันทั้ง สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งนำเสนอข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน นิทาน เรื่องเล่าสั้น ๆ บทเพลง บทร้อยกรอง และสาระความรู้จากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ
8. **เลือกอ่านตามวัตถุประสงค์** หมายถึง สามารถพิจารณาถ่วงถ่วง คัดสรรสิ่งที่จะอ่านตาม จุดมุ่งหมาย
9. **นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน** หมายถึง สามารถเลือกนำความรู้ ความเข้าใจ สาระสำคัญ ความคิด และข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และประเมิน ไปใช้เป็นประโยชน์ใน การแก้ไขปัญหา การตัดสินใจ หรือตาม จุดมุ่งหมายอันเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต
10. **การศึกษาตลอดชีวิต** หมายถึง การใช้ความสามารถในการอ่านเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
11. **สื่อสาร** หมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ และความคิด จากการอ่าน โดยการบอกเล่าหรือเขียน อธิบาย วิเคราะห์ หรือประเมิน
12. **สร้างสรรค์** หมายถึง ความสามารถในการแสดงความรู้และความคิดใหม่จากการอ่าน เป็น ภาษาเขียนที่ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา

ความสามารถด้านคำนวณ

ความสามารถด้านคำนวณ (Numeracy) หมายถึง ความสามารถในการใช้ทักษะการคิดคำนวณ ความคิดรวบยอดและทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน **คำสำคัญ(Key characteristics)**

1. ทักษะการคิดคำนวณหมายถึง ความสามารถในการบวก การลบ การคูณ และการหาร ได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว

2. ความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ จำนวนนับ เศษส่วน ทศนิยม และร้อยละ ความยาว ระยะทาง น้ำหนัก พื้นที่ ปริมาตร ความจุ เวลา เงิน ทิศ แผนที่ และขนาดของมุม ชนิดและสมบัติของรูปเรขาคณิต แบบรูปและความสัมพันธ์ แผนภูมิและกราฟ การคาดคะเนการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ต่าง ๆ

3. ทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ทางคณิตศาสตร์และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ ความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่หลากหลาย การให้เหตุผล การสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ การนำเสนอ การเชื่อมโยงความรู้และการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ตัวอย่างเครื่องมือ

ความสามารถด้านคำนวณ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3											
<p>ระดับพฤติกรรม/ทักษะกระบวนการ</p> <p>- วิเคราะห์</p> <p>ความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์</p> <p>- จำนวนนับ การลบ</p> <p>ทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์</p> <p>- ใช้วิธีการที่หลากหลายทางคณิตศาสตร์ แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน</p> <p>- ให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ แก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์</p> <p>- ใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ ในการสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์</p> <p>- เชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ ในคณิตศาสตร์ และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่น ๆ</p> <p>อิงมาตรฐานตามหลักสูตร</p> <p>ค 1.1 ป.3/1-2</p> <p>ค 1.2 ป.3/1-2</p> <p>ค 6.1 ป.3/1-5</p>	<p>คำชี้แจง จากข้อมูลต่อไปนี้ ใช้ตอบคำถามข้อ 1 – 2</p> <p>ปัจจุบันโลกกำลังประสบปัญหาภาวะโลกร้อน จากการทิ้งขยะ ซึ่งควรแยกระหว่างขยะเปียก แก้ว พลาสติก และขยะที่เป็นพิษ เพื่อสามารถนำไปกำจัดได้อย่างถูกวิธี เนื่องจากระยะเวลาการย่อยสลายแตกต่างกัน เช่น โฟม ใช้เวลา 1,000 ปี</p> <table style="margin-left: 40px;"> <tr> <td>ผ้าอ้อมสำเร็จรูปใช้เวลา</td> <td>500 ปี</td> </tr> <tr> <td>ถุงพลาสติกใช้เวลา</td> <td>450 ปี</td> </tr> <tr> <td>อะลูมิเนียมใช้เวลา</td> <td>100 ปี</td> </tr> <tr> <td>ถ้วยกระดาษเคลือบใช้เวลา</td> <td>5 ปี</td> </tr> <tr> <td>เศษกระดาษใช้เวลา</td> <td>5 เดือน</td> </tr> </table> <p>1. แจ่วใช้ถุงพลาสติกใส่อาหารเช้า เจี้ยบใช้กล่องโฟมใส่อาหารกลางวัน ขยะของใครใช้เวลาในการย่อยสลายมากกว่ากันและมากกว่ากันกี่ปี</p> <ol style="list-style-type: none"> เจี้ยบมากกว่าแจ่ว 450 ปี แจ่วมากกว่าเจี้ยบ 450 ปี เจี้ยบมากกว่าแจ่ว 550 ปี แจ่วมากกว่าเจี้ยบ 550 ปี <p>เฉลย 3)</p> <p>เกณฑ์การให้คะแนน ตอบถูกต้องได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน</p>	ผ้าอ้อมสำเร็จรูปใช้เวลา	500 ปี	ถุงพลาสติกใช้เวลา	450 ปี	อะลูมิเนียมใช้เวลา	100 ปี	ถ้วยกระดาษเคลือบใช้เวลา	5 ปี	เศษกระดาษใช้เวลา	5 เดือน
ผ้าอ้อมสำเร็จรูปใช้เวลา	500 ปี										
ถุงพลาสติกใช้เวลา	450 ปี										
อะลูมิเนียมใช้เวลา	100 ปี										
ถ้วยกระดาษเคลือบใช้เวลา	5 ปี										
เศษกระดาษใช้เวลา	5 เดือน										
<p>ระดับพฤติกรรม/ทักษะกระบวนการ</p> <p>- นำไปใช้</p> <p>ความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์</p> <p>- จำนวนนับ การเปรียบเทียบ</p> <p>อิงมาตรฐานตามหลักสูตร</p> <p>ค 1.1 ป.3/1 – 2</p> <p>ค 6.1 ป.3/1-5</p>	<p>2. ใครช่วยลดภาวะโลกร้อนได้ดีที่สุด</p> <ol style="list-style-type: none"> ดำ ให้ลูกใช้ผ้าอ้อมสำเร็จรูป ขาว ใช้ถุงพลาสติกใส่อาหาร แดง ใช้ถ้วยพลาสติกใส่นมสดดื่ม ชมพู ใช้เศษกระดาษผสมดินปลูกต้นไม้ <p>เฉลย 4)</p> <p>เกณฑ์การให้คะแนน ตอบถูกต้องได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน</p>										

ความสามารถด้านเหตุผล

ความสามารถด้านเหตุผล (Reasoning Ability) หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ และประสบการณ์ไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า ข้อมูล สถานการณ์ สารสนเทศให้มาเพื่อการตัดสินใจ โดยมีเหตุผลประกอบอย่างสมเหตุสมผล(บนพื้นฐานของข้อมูล หลักการ เหตุผล ทางวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และการดำเนินชีวิต อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม)

คำสำคัญ(Key characteristics)

1. **ความรู้**หมายถึงความสามารถในการจดจำข้อเท็จจริง ทฤษฎี หลักการ ที่ศึกษารวมทั้งคุณธรรม จริยธรรม
2. **ประสบการณ์**หมายถึงความรู้เดิมที่เกิดจากการเรียนรู้ ปฏิบัติ หรือได้พบเห็น เรื่องต่างๆ ในระดับบุคคล สังคม และสังคมโลก
3. **วิเคราะห์**หมายถึงความสามารถในการเปรียบเทียบ บอกความต่าง ความเหมือน สรุปหลักการ บอกความสัมพันธ์ เชื่อมโยงอย่างมีเหตุผล บนพื้นฐานของหลักการทางวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และการดำเนินชีวิต อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม
4. **สังเคราะห์** หมายถึง ความสามารถในการสร้างข้อสรุปใหม่ ออกแบบ คิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานของข้อมูลที่ผ่านมา การวิเคราะห์ ประเมินแล้ว อย่างสมเหตุสมผล
5. **ประเมินค่า**หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจ เลือกทางเลือกอย่างสมเหตุสมผล มีประโยชน์และสร้างสรรค์
6. **เหตุผลทางวิทยาศาสตร์** หมายถึง การนำความรู้ประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้มา ประกอบการตัดสินใจในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ให้สมเหตุสมผลตามหลักเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์
7. **เหตุผลทางสังคมศาสตร์** หมายถึง การนำความรู้ ประสบการณ์จากกฎเกณฑ์ ความเชื่อ วัฒนธรรม ค่านิยมทางสังคมศาสตร์มาประกอบการตัดสินใจในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างสมเหตุสมผล
8. **เหตุผลทางการดำเนินชีวิต** หมายถึง การนำความรู้ หลักการ กฎเกณฑ์ มาใช้ในการดำรงชีวิต หรือประกอบการตัดสินใจในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม

ตัวอย่างเครื่องมือ

ความสามารถด้านเหตุผลชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	
<p>ระดับพฤติกรรม/ทักษะกระบวนการ วิเคราะห์</p> <p>คำสำคัญ (KC)/ ระดับความสามารถ</p> <p>เปรียบเทียบ จัดกลุ่ม วางแผน เลือก แนวทาง หรือแก้ปัญหา</p> <p>อิงมาตรฐานตามหลักสูตร มีส่วนร่วมในการฟื้นฟูปรับปรุง สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชน (ส.5.2 ป.2/4)</p>	<div style="text-align: center;"> </div> <p>1. การกระทำตามภาพนี้จะเกิดผลโดยตรงต่อคนในชุมชนตามข้อใดมากที่สุด</p> <p>1) เป็นโรคทางเดินอาหาร 2) แมลงและหนูรบกวน*</p> <p>3) เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย 4) อากาศเป็นพิษ</p>
<p>ระดับพฤติกรรม/ทักษะกระบวนการ วิเคราะห์</p> <p>คำสำคัญ (KC)/ ระดับความสามารถ</p> <p>เปรียบเทียบ จัดกลุ่ม วางแผน เลือก แนวทาง หรือแก้ปัญหา</p> <p>อิงมาตรฐานตามหลักสูตร ทักษะชีวิต</p>	<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin-bottom: 10px;"> <p>เกษตรกร กล่าวว่า การนำข้าวเปลือกมาตากไว้ริมคลองชลประทาน ก่อนส่งขายจะได้ราคาดี และถ้าไม่มีคนเฝ้าข้าวเปลือกอาจถูกฝน และขายไม่ได้ราคา พวกเขาและครอบครัวจึงผลัดเปลี่ยนกันนอนเฝ้าข้าวที่ตากจนกว่าข้าวจะแห้ง</p> <p style="text-align: right;">ปรับมาจากผู้จัดการออนไลน์ 15 พฤศจิกายน 55</p> </div> <p>2. ข้อใดเป็นเหตุผลสำคัญที่สุดที่เกษตรกรครอบครัวจึงผลัดเปลี่ยนกันนอนเฝ้าข้าวที่ตาก</p> <p>1) ต้องการขายข้าวได้เร็วขึ้น</p> <p>2) ต้องการให้ทุกคนทำหน้าที่</p> <p>3) ต้องการขายข้าวให้ได้ราคาสูง *</p> <p>4) ต้องการให้ได้ข้าวเปลือกที่มีคุณภาพ</p>

เครื่องมือที่ใช้ในการสอบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แสดงรายละเอียด ดังตาราง

แบบวัดความสามารถ	จำนวนข้อ	เวลา
ด้านภาษา(Literacy)	30	50
ด้านคำนวณ(Numeracy)	30	60
ด้านเหตุผล(Reasoning ability)	30	50

ตารางสอบ

การประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานฯชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 กำหนดสอบ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2556 รายละเอียดกำหนดสอบ ตามตารางสอบดังนี้

วันสอบ	8.30-9.20น.		10.00-11.00น.		12.30-13.20
21 ก.พ. 2556	ความสามารถ ด้านภาษา	พัก	ความสามารถ ด้านคำนวณ	พัก	ความสามารถ ด้านเหตุผล

4.แผน และวิธีการประเมิน

แผนปฏิบัติงานระหว่างส่วนกลางกับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ช่วงเวลา	สำนักทดสอบทางการศึกษา	เขตพื้นที่การศึกษา
ตุลาคม 2555	<ul style="list-style-type: none"> วางแผนการดำเนินงานประเมิน จัดทำฐานข้อมูลรายชื่อโรงเรียน/จำนวนนักเรียน ประชุมคณะกรรมการดำเนินการระดับ สพฐ.(กรรมการอำนวยการ) 	<ul style="list-style-type: none"> สพป. สํารวจข้อมูลรายชื่อโรงเรียน/จำนวนนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมาย
พฤศจิกายน 2555	<ul style="list-style-type: none"> เสนอคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการระดับ สพป. ประสานงานการดำเนินงานกับเขตพื้นที่การศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> เตรียมการจัดทำโครงการวางแผนการดำเนินงานประเมิน ปรับปรุงข้อมูลโรงเรียนและจำนวนนักเรียน ทางระบบ EPCC
ธันวาคม 2555	<ul style="list-style-type: none"> จัดเตรียมต้นฉบับแบบทดสอบ ป.3 เอกสารประกอบการสอบ ประชุมปฏิบัติการคณะกรรมการอำนวยการระดับ สพป. ตรวจสอบข้อมูลและประสานแผนการประเมินฯของเขตพื้นที่การศึกษา จัดสรรงบประมาณสอบ ให้ สพป. 	<ul style="list-style-type: none"> ร่วมประชุมกับสำนักทดสอบฯเพื่อจัดทำแผน ดำเนินงานระดับ สพป. ประชุมชี้แจงคณะกรรมการดำเนินการประเมินระดับ สพป. ตั้งศูนย์ประสานการสอบ/สนามสอบ ตั้งคณะทำงาน/ ตั้งกรรมการกำกับ การสอบ/กรรมการตรวจข้อสอบ ประชาสัมพันธ์การสอบ

ช่วงเวลา	สำนักทดสอบทางการศึกษา	เขตพื้นที่การศึกษา
มกราคม 2556	<ul style="list-style-type: none"> ส่งเอกสารประกอบการสอบ(คู่มือ) ให้ สพพ.ทางระบบ EPCC 	<ul style="list-style-type: none"> ติดตาม การเตรียมความพร้อม <ul style="list-style-type: none"> - การเตรียมห้องสอบ / การควบคุมห้องสอบ ประชุมกรรมการระดับ สพพ. <ul style="list-style-type: none"> - การดำเนินการสอบ/คุมสอบ - ชักซ้อมความเข้าใจการกรอกรหัส
กุมภาพันธ์ 2556 (สอบวันที่ 21 ก.พ. 2556)	<ul style="list-style-type: none"> ส่งข้อสอบ/กระดาษคำตอบให้ สพพ. (16-17 ก.พ. 2556) ประสานงาน/ติดตามประเมินการสอบ รับกระดาษคำตอบจาก สพพ.และตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> รับข้อสอบ/กระดาษคำตอบ รับ/ส่งแบบทดสอบให้สนามสอบผ่านศูนย์ประสานการสอบ จัดสอบนักเรียน ป.3 ออกติดตามตรวจเยี่ยมการดำเนินการสอบ ส่งกระดาษคำตอบให้ส่วนกลาง
มีนาคม – เมษายน 2556	<ul style="list-style-type: none"> วิเคราะห์/ประมวลผล ชั้น ป.3 รายงานผลการประเมินให้กับ สพพ. 	<ul style="list-style-type: none"> รับผลการประเมินจากส่วนกลางทางระบบ EPCC รายงานผลให้กับโรงเรียน
พฤษภาคม – มิถุนายน 2556	<ul style="list-style-type: none"> เขียนรายงาน จัดพิมพ์ผลประเมิน/เผยแพร่ ติดตามการนำผลประเมินไปใช้ 	<ul style="list-style-type: none"> นำผลประเมินไปใช้กำหนดแผนการปรับปรุงการเรียนการสอน ดำเนินการ กำกับ ติดตาม การนำผลการประเมินไปใช้

แนวปฏิบัติการจัดสอบ

ให้มีกรรมการกำกับห้องสอบห้องละ 2 คน ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการปฏิบัติของผู้กำกับการสอบ พ.ศ. 2548 อย่างเคร่งครัดการจัดห้องสอบ ให้จัดห้องสอบมีที่นั่งสอบไม่เกิน 35 คนต่อห้อง ในกรณีที่โรงเรียนมีห้องเรียนห้องเดียวและมีนักเรียนเกิน 35 คน แต่ไม่เกิน 40 คน อาจจัด ห้องสอบเป็นห้องเดียวกันได้ แต่ควรจัดโต๊ะให้มีระยะห่างกันพอสมควรและไม่ควรจัดโต๊ะให้อยู่นอกห้องสอบกรณีจำนวนผู้เข้าสอบเกิน 40 คนให้จัดห้องสอบเพิ่ม ประกาศรายชื่อนักเรียนและแผนผังที่นั่งสอบติดที่หน้าห้องสอบทุกห้อง พร้อมข้อมูลรายละเอียดของนักเรียนแต่ละคนที่ต้องระบายในกระดาษคำตอบ เช่น รหัสโรงเรียน รหัสประจำตัวประชาชนของนักเรียน 13 หลัก จัดเตรียมดินสอ 2B และยางลบให้นักเรียนหรือกำขั้บนักเรียนให้เตรียมติดตัวมาในวันสอบ ดำเนินการสอบตามลำดับชั้นตอน ดังนี้

1) ให้กรรมการกำกับห้องสอบดำเนินการสอบตามเวลาที่กำหนดในตารางสอบก่อนเวลาเริ่มการสอบให้เปิดซองบรรจุแบบประเมินความสามารถแต่ละด้าน และกระดาษคำตอบ ก่อนเปิดให้ตรวจสอบความเรียบร้อยของซองบรรจุ (หากพบความผิดปกติให้รีบแจ้ง และบันทึกเหตุการณ์ต่อประธานสนามสอบ

เพื่อแจ้งศูนย์ประสานการสอบ) โดยเรียกตัวแทนนักเรียนที่เข้าสอบเป็นพยาน และลงลายมือชื่อความเรียบร้อยของซองบรรจุ จึงให้กรรมการกำกับห้องสอบแจกกระดาษคำตอบและแบบประเมิน ฯ โดยคว่ำหน้าแบบประเมิน ฯ ไว้บนโต๊ะที่นั่งสอบของนักเรียนจนครบ

2) ให้กรรมการกำกับห้องสอบอธิบายการกรอกรหัสรายการต่าง ๆ ที่ด้านหน้ากระดาษคำตอบและชี้แจงวิธีการเขียนหรือระบายรหัสลงในช่องตรงกับตัวเลขรหัสที่กรอกไว้

3) ให้นักเรียนเปิดแบบประเมิน ฯ พร้อมกัน

4) ให้กรรมการกำกับห้องสอบย้ำเรื่องเวลาที่ใช้ในการสอบ

5) ในขณะที่นักเรียนกำลังทำข้อสอบให้กรรมการกำกับห้องสอบตรวจความเรียบร้อยและป้องกันการทุจริตโดยยืนที่มุมใดมุมหนึ่งในห้องในกรณีที่มีผู้สงสัยให้ยกมือขึ้นเพื่อที่กรรมการกำกับห้องสอบจะได้อธิบายข้อสงสัยเป็นรายบุคคลด้วยเสียงเบาๆหรือถ้าข้อสงสัยนั้นเป็นสิ่งที่จะต้องแจ้งให้นักเรียนทราบทั้งห้องให้เขียนบนกระดาน (กรรมการกำกับห้องสอบตอบข้อสงสัยเฉพาะกรณีที่ข้อสอบพิมพ์ไม่ชัดเจนหรือมีข้อบกพร่องอื่นๆ เช่นข้อความหายไปเนื่องจากการพิมพ์บกพร่อง)

6) การเตือนเวลาการสอบในแต่ละฉบับให้ดำเนินการเป็นระยะ ๆ คือครึ่งเวลาที่กำหนดให้และเมื่อเหลือเวลาอีก 5 นาทีควรเตือนอีกครั้งหนึ่ง

7) ในกรณีที่มีผู้ทำเสร็จก่อนเวลาในแต่ละฉบับ (ไม่น้อยกว่า 30 นาที) ให้วางแบบประเมิน ฯ และกระดาษคำตอบไว้ที่โต๊ะที่นั่งสอบโดยปิดแบบประเมิน ฯ และสอดกระดาษคำตอบไว้โดยให้หัวกระดาษยื่นออกมาพอประมาณเพื่อความสะดวกในการเก็บรวบรวมแล้วให้วางแบบประเมิน ฯ พร้อมกระดาษคำตอบไว้ที่โต๊ะที่นั่งสอบของแต่ละคนก่อนออกจากห้องสอบเตือนไม่ให้นำแบบทดสอบหรือกระดาษคำตอบออกนอกห้องสอบโดยเด็ดขาด และให้ออกจากห้องสอบได้เพื่อเตรียมสอบในฉบับต่อไป

8) กรรมการกำกับห้องสอบเก็บแบบทดสอบและกระดาษคำตอบจากโต๊ะที่นั่งสอบของนักเรียนทุกคน นำกระดาษคำตอบมาเรียงตามเลขที่นั่งสอบ จัดบรรจุซอง นำส่งกองกลางตรวจสอบจำนวนให้ถูกต้องปิดผนึกพร้อมลงชื่อกำกับให้เรียบร้อย เพื่อรวบรวมนำส่งศูนย์ประสานการสอบต่อไป

การบริหารการจัดสอบ NT ป.3 ปีการศึกษา 2555 เพิ่มเติม

1. การจัดสอบ NT ป.3 ปีการศึกษา 2555 ดำเนินการสอบเฉพาะโรงเรียนในสังกัด สพฐ. /กศ.พศ./สตช.
2. สพป.น่าน เขต 1 จะแจ้งส่งแบบฟอร์มให้ทุกโรงเรียนเตรียมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล จำนวน 3 ชุด
นำไปส่งให้สนามสอบ สำหรับติดหน้าห้องสอบ จำนวน 1 ชุด สำหรับลงชื่อเข้าสอบจำนวน 2 ชุด
3. การจัดสนามสอบ - รวมโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงกัน/มีจำนวนนักเรียนน้อย
4. การจัดคณะกรรมการดำเนินการจัดสอบ ขอความร่วมมือจากประธานกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน
  - 4.1 ประธานสนามสอบ - ผอ.โรงเรียนที่เป็นสนามสอบ
  - 4.2 กรรมการกลาง - แต่งตั้งจากครูในโรงเรียนที่เป็นสนามสอบ
- จัดให้ 1 คน ในสนามสอบที่มีห้องสอบตั้งแต่ 2 ห้องขึ้นไปหรือในสนามสอบที่มีนักเรียนมาเข้าสอบ ตั้งแต่ 2 โรงเรียนขึ้นไป

4.3 กรรมการควบคุมห้องสอบ

- 1 ห้องสอบ/ 2 คน
- ให้กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนส่งรายชื่อครูตามแบบฟอร์ม ในหน้า.....

และตามจำนวนกรรมการในแต่ละสนามสอบ เอกสารแนบในหน้า.....ภายในวันที่ 4 มกราคม 2556
ที่ e-mail : nt_nan1@hotmail.com ในรูปแบบ file Microsoft word

- สพป.น่าน เขต 1 จะดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบโดยสลับโรงเรียน/
สลับสนามสอบ

- หากกรรมการท่านใดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในวันสอบได้ ให้หาตัวแทนโดยบันทึก
ข้อความสลับเปลี่ยนถึงประธานสนามสอบพร้อมเหตุผลที่ชัดเจน และให้ประธานสนามสอบแนบหลักฐานดัง
กล่าวถึง สพป.น่าน เขต 1 ในวันสอบ (21 ก.พ.2556)

- กรรมการรับ-ส่งนักเรียน กรณีนำนักเรียนเข้าสอบ จัดให้โรงเรียนละ 1 คน (ต้องไม่มี
หน้าที่เป็นกรรมการในการจัดสอบ)

- กรรมการจัดสถานที่ ขอความอนุเคราะห์โรงเรียนที่เป็นสนามสอบเป็นผู้จัด (เบิก
ค่าตอบแทนไม่ได้)

5. การรับ-ส่งข้อทดสอบ (รับ-ส่ง ภายในวันที่ 21 ก.พ. 2556)

5.1 อำเภอเมือง/ภูเพียง ขอความร่วมมือสนามสอบ รับ-ส่ง ข้อสอบที่ สพป.น่าน เขต 1

5.2 อำเภอนาหมื่น นาน้อย เวียงสา แม่จริม สันติสุข บ้านหลวง รับ-ส่ง ข้อสอบที่กลุ่ม
โรงเรียน (สพป.น่าน เขต 1 จัดเจ้าหน้าที่ รับ-ส่ง ที่กลุ่มโรงเรียน)

บัญชีรายชื่อนักเรียน

โครงการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา 2555
โรงเรียน.....รหัสโรงเรียน.....

ที่	ชื่อ-สกุล	รหัสประชาชน(13 หลัก)	หมายเหตุ

แบบฟอร์ม คณะกรรมการดำเนินการสอบ

โครงการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา 2555

สนามสอบโรงเรียน.....

คณะกรรมการ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	โรงเรียน
ประธานสนามสอบ			
กรรมการกลาง			
กรรมการควบคุมห้องสอบที่ 1			
กรรมการควบคุมห้องสอบที่ 1			
กรรมการควบคุมห้องสอบที่ 2			
กรรมการควบคุมห้องสอบที่ 2			
ฯลฯ			
กรรมการรับ-ส่งนักเรียน			
โรงเรียน.....			
โรงเรียน.....			
โรงเรียน.....			
ฯลฯ			

ส่งภายในวันที่ 4 มกราคม 2556

ที่ e-mail : nt_nan1@hotmail.com ในรูปแบบ file Microsoft word

การนำผลไปใช้

เพื่อให้ผลการประเมินสามารถนำไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลถึงตัวผู้เรียน และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน และการกำกับดูแลแนวทางการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้เป็นไปตามจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สำคัญ คือ ผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต้องอ่านออกเขียนได้ คิดเลขได้ และคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลอย่างเป็นรูปธรรม เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจำเป็นต้องวิเคราะห์ผลจากการประเมิน จัดทำเป็นแผนการยกระดับคุณภาพการศึกษาในทุกๆระดับ ตั้งแต่ตัวผู้เรียนรายบุคคล สภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน สภาพปัญหาและความต้องการ บริบทในการบริหารจัดการ การกำกับดูแลการจัดการเรียนการสอนของเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีจุดเน้นในแต่ละระดับ ดังนี้

1. ผู้เรียนรายบุคคล ให้โรงเรียนวิเคราะห์ผลรายบุคคลของนักเรียน ที่สะท้อนถึงความสามารถของผู้เรียนในความสามารถแต่ละด้าน และแจ้งให้นักเรียนทราบถึงจุดเด่น-ด้อย ที่ต้องเร่งพัฒนา และปรับปรุงเป็นรายบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุง และพัฒนาตนได้อย่างถูกต้องทิศทาง

2. โรงเรียนวิเคราะห์ผลภาพรวม เปรียบเทียบกับผลภาพรวมระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อทราบถึงจุดที่ต้องเร่งดำเนินการพัฒนาปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนของตน จัดทำเป็นแผนยกระดับ กำหนดเป้าหมายในการพัฒนา

3. เขตพื้นที่การศึกษวิเคราะห์ผลภาพรวมของแต่ละโรงเรียน และภาพรวมของเขตพื้นที่การศึกษา ได้แนวทางในการส่งเสริม ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา